

**XALQARO SAVDO TASHKILOTLARI VA ULARNING KICHIK
DAVLATLAR IQTISODIYOTIGA TA'SIRI**

Maxmud Muxammadiyev O'ktam o'g'li

Samarqand iqtisodiyot va servis inistuti

I-bosqich talabasi

Annotatsiya: Bugungi globalashuv davrida xalqaro iqtisodiy aloqalarning jadallashuvi milliy iqtisodiyotlarning tashqi omillarga bog'liqligini yanada kuchaytirmoqda. Ayniqsa, kichik va rivojlanayotgan davlatlar uchun xalqaro savdo tashkilotlari - masalan, Jahon Savdo Tashkiloti (JST), Xalqaro Valyuta Jamg'armasi (XVJ), Jahon banki, BMTning Savdo va taraqqiyot konferensiyasi (UNCTAD) - nafaqat iqtisodiy integratsiya imkoniyatlari, balki iqtisodiy mustaqillikka xavf tug'diruvchi omil sifatida ham e'tiborga loyiqdir. Mazkur maqolada xalqaro savdo tashkilotlarining kichik davlatlar iqtisodiyotiga ko'rsatayotgan ta'siri chuqur tahlil qilinadi. Jumladan, ushbu tashkilotlarning asosiy maqsadlari, vazifalari va ularning savdo siyosatiga ta'siri o'rganiladi. JST doirasidagi erkin savdo bitimlari kichik davlatlarga bozorga kirish imkoniyatlarini kengaytirsa-da, ularning mahalliy ishlab chiqaruvchilarini raqobatga dosh berolmaydigan holatga keltirishi ehtimoli ham ko'rib chiqiladi. Xususan, kichik iqtisodiyotlar o'z milliy sanoatini himoya qilishda qiyinchiliklarga duch kelmoqda, chunki erkin savdo siyosati subsidiyalar, bojlar va import cheklovlarini kamaytirishni talab qiladi. Shu bilan birga, xalqaro tashkilotlar texnik yordam, bilim almashinuvi va infratuzilmani rivojlantirish bo'yicha muhim rol o'ynashi e'tiborga olinadi. Maqolada O'zbekiston kabi rivojlanayotgan davlatlar misolida xalqaro savdo tashkilotlari bilan hamkorlikning ijobiy va salbiy jihatlari amaliy misollar bilan tahlil qilinadi. Xulosa sifatida, kichik davlatlar ushbu tashkilotlardan samarali foydalana olishlari uchun milliy manfaatlarga moslashgan savdo strategiyasini ishlab chiqishlari va iqtisodiy suverenitetni saqlab qolish choralarini ko'rishlari lozimligi ta'kidlanadi.

Kalit so'zlar: JST, savdo, iqtisodiyot, suverenitet, integratsiya, bojxona, subsidiya, raqobat, kredit, import

Abstarct: In today's era of globalization, the acceleration of international economic relations has further increased the dependence of national economies on external factors. Especially for small and developing countries, international trade organizations - such as the World Trade Organization (WTO), International Monetary

Fund (IMF), World Bank, and the United Nations Conference on Trade and Development (UNCTAD) - are not only significant for economic integration opportunities but also pose risks to economic independence. This article provides an in-depth analysis of the impact of international trade organizations on the economies of small countries. Specifically, it examines the main goals, functions, and influence of these organizations on trade policies. While the free trade agreements under the WTO expand market access for small countries, they may also place local producers in a position where they cannot compete effectively. Notably, small economies face difficulties in protecting their national industries, as free trade policies require reducing subsidies, tariffs, and import restrictions. At the same time, the important role of international organizations in providing technical assistance, knowledge exchange, and infrastructure development is acknowledged. The article analyzes both the positive and negative aspects of cooperation with international trade organizations using practical examples from developing countries like Uzbekistan. In conclusion, it is emphasized that small countries need to develop trade strategies aligned with their national interests and take measures to preserve economic sovereignty in order to effectively benefit from these organizations.

Keywords: WTO, trade, economy, sovereignty, integration, customs, subsidy, competition, credit, import

Kirish. Bugungi globallashuv asrida xalqaro iqtisodiy aloqalar tobora kuchayib, milliy davlatlarning iqtisodiy suvereniteti va barqarorligiga ta'sir ko'rsatmoqda. Xususan, kichik va rivojlanayotgan davlatlar uchun xalqaro savdo tashkilotlari iqtisodiy o'sish va rivojlanishning muhim omiliga aylangan bo'lsa-da, ularning ta'siri murakkab va ko'p qirrali hisoblanadi. Jahon Savdo Tashkiloti (JST), Xalqaro Valyuta Jamg'armasi (XVJ), Jahon banki kabi xalqaro institutlar kichik davlatlarning global iqtisodiyotga integratsiyasini ta'minlash bilan birga, ularning ichki iqtisodiy siyosatiga ham sezilarli ta'sir ko'rsatmoqda. JST kabi tashkilotlar tomonidan ilgari surilgan erkin savdo tamoyillari kichik davlatlarga yangi bozorlar va investitsiyalar jalb qilish imkonini beradi. Biroq, shu bilan birga, erkin savdo siyosati kichik davlatlarning o'z milliy sanoatini himoya qilish imkoniyatlarini cheklashi, ularni kuchliroq iqtisodiyotlar bilan raqobat qilishga majbur qilishi mumkin. Masalan, bojxona tariflarining kamaytirilishi yoki yo'q qilinishi, subsidiyalarning qisqarishi kichik ishlab chiqaruvchilarni bozordan siqib chiqishga olib kelishi ehtimoli mavjud. Bu esa iqtisodiy barqarorlik va bandlikka salbiy ta'sir ko'rsatadi. Xalqaro moliyaviy tashkilotlarning, jumladan, XVJ va Jahon bankining iqtisodiy islohotlar bo'yicha

tavsiyalari va shartlari kichik davlatlar iqtisodiyotining rivojlanish yoʻnalishini belgilaydi. Koʻpincha bu islohotlar bozorni liberallashtirish, davlat sektorining qisqarishi va davlat xarajatlarining optimallashtirilishini oʻz ichiga oladi. Bu jarayonlar, agar milliy iqtisodiy sharoitlar va ijtimoiy muhit yetarlicha hisobga olinmasa, ijtimoiy tengsizlikning oshishiga va aholi qatlami orasida qashshoqlik darajasining koʻtarilishiga sabab boʻlishi mumkin. Shuningdek, kreditlarning shartlari va hajmi kichik davlatlar uchun qiyinchiliklar tugʻdirishi, qarz yukining oshishi va mustaqil iqtisodiy siyosat yuritishni cheklashi mumkin. Ammo, xalqaro savdo tashkilotlari kichik davlatlar uchun nafaqat muammolar, balki imkoniyatlar ham yaratadi. Texnik yordam, tajriba almashinuvi va infratuzilmani rivojlantirish sohasidagi loyihalar davlatlarning iqtisodiy raqobatbardoshligini oshirishga xizmat qiladi. Shu bilan birga, xalqaro tashkilotlar orqali kichik davlatlar oʻz manfaatlarini xalqaro maydonda ilgari surish, qonunlarni muvofiqlashtirish va savdo shartnomalarini imzolash imkoniga ega boʻladi. Oʻzbekiston misolida xalqaro savdo tashkilotlari bilan hamkorlikning ijobiy va salbiy tomonlari yaqqol namoyon boʻladi. Mamlakat iqtisodiy islohotlar va tashqi savdoni rivojlantirishga katta eʼtibor qaratayotgan bir paytda, xalqaro tashkilotlarning talab va tavsiyalari mahalliy ishlab chiqaruvchilar va sanoatning raqobatbardoshligini oshirishda muhim rol oʻynamoqda. Shu bilan birga, davlat mustaqilligini saqlab qolish, ijtimoiy himoyani kuchaytirish va iqtisodiy xavfsizlikni taʼminlash muhim vazifalardan biri hisoblanadi. Umuman olganda, xalqaro savdo tashkilotlari kichik davlatlar uchun ham imkoniyatlar, ham muammolarni olib keladi. Ularning iqtisodiy taʼsiri mamlakatning iqtisodiy siyosati, milliy qobiliyati va tashqi muhitga moslashuvchanligiga bogʻliq. Shu bois, kichik davlatlar uchun xalqaro tashkilotlar bilan samarali hamkorlikni yoʻlga qoʻyish va milliy manfaatlarini himoya qiluvchi iqtisodiy strategiyalar ishlab chiqish muhimdir.

Xalqaro savdo tashkilotlari global iqtisodiyotning muhim institutlari boʻlib, ular davlatlar oʻrtasidagi savdo munosabatlarini tartibga solish, erkin savdoni rivojlantirish, nizolarni hal qilish va iqtisodiy barqarorlikni taʼminlashga xizmat qiladi. Jahon Savdo Tashkiloti (JST) eng asosiy savdo tashkiloti hisoblanadi. JST aʼzolari oʻrtasida savdo cheklovlarini kamaytirish, bojxona tariflarini pasaytirish va standartlarni muvofiqlashtirish yoʻli bilan savdoni erkinlashtirishga qaratilgan qoidalar ishlab chiqadi. Shu bilan birga, Xalqaro Valyuta Jamgʻarmasi (XVJ) va Jahon banki kabi moliyaviy institutlar iqtisodiy barqarorlikni saqlash, rivojlanayotgan davlatlarga moliyaviy yordam koʻrsatish va iqtisodiy islohotlarni amalga oshirishda muhim rol oʻynaydi. Xalqaro savdo tashkilotlarining asosiy vazifalaridan biri savdo siyosatidagi

nizolarni muvofiqlashtirishdir. JST nizolarni hal qilish mexanizmi yordamida a'zolar o'rtasida yuzaga kelgan savdo kelishmovchiliklarini tartibga soladi va adolatli hal etishga intiladi. Bu kichik davlatlar uchun juda muhim, chunki ular o'z manfaatlarini global maydonda himoya qilishda katta davlatlarga nisbatan zaif bo'lishadi. Kichik davlatlar iqtisodiyoti o'zining chegaralangan ichki bozori, sanoat infratuzilmasining yetishmasligi va tashqi savdogaga yuqori darajada bog'liqligi bilan ajralib turadi. Bunday davlatlar ko'pincha asosiy daromad manbai sifatida eksportga tayanadi va shu bilan birga, tashqi bozorlardagi narxlar va talab o'zgarishlaridan katta ta'sir oladi. Shuning uchun, xalqaro savdo tashkilotlari kichik davlatlarning iqtisodiy rivojlanishida muhim o'rin tutadi. Biroq, kichik davlatlar uchun xalqaro tashkilotlar bilan hamkorlikda ba'zi xavf-xatarlar ham mavjud. Masalan, erkin savdo tamoyillarini qabul qilish mahalliy ishlab chiqaruvchilarni kuchliroq xorijiy raqobatchilar bilan raqobat qilishga majbur qiladi. Natijada, kichik davlatlarning sanoat sektori zararlanishi, ish o'rinlari qisqarishi va iqtisodiy barqarorlikning buzilishi mumkin. Xalqaro savdo tashkilotlari kichik davlatlarga bir qator ijobiy imkoniyatlar yaratadi. Birinchidan, JST orqali kichik davlatlar o'z mahsulotlarini global bozorga chiqarish imkoniyatiga ega bo'ladi. Bu esa eksport hajmini oshirish, yangi investorlarni jalb qilish va iqtisodiy o'sishni rag'batlantirish uchun muhimdir. Ikkinchidan, xalqaro moliyaviy institutlar orqali kichik davlatlar texnik yordam, kreditlar va investitsiyalar oladi. Bu mablag'lar iqtisodiy infratuzilmani rivojlantirish, sanoatni modernizatsiya qilish va ijtimoiy loyihalarni amalga oshirishda katta yordam beradi. Uchinchidan, xalqaro tashkilotlar kichik davlatlarga iqtisodiy islohotlar, qonunchilikni yaxshilash va raqobatbardosh siyosatni ishlab chiqishda maslahat beradi. Bu yordam davlatlarni yanada ochiq va samarali iqtisodiyotga aylantirishga xizmat qiladi. Shu bilan birga, xalqaro savdo tashkilotlarining kichik davlatlar iqtisodiyotiga ta'siri har doim ham ijobiy emas. JSTning erkin savdo tamoyillari kichik davlatlarning o'z sanoatini himoya qilish imkoniyatlarini qisqartiradi. Misol uchun, bojxona tariflari kamaytirilganda, mahalliy ishlab chiqaruvchilar arzonroq va ko'p ishlab chiqarilgan xorijiy mahsulotlar bilan raqobatlashishga majbur bo'ladi. Bu esa ko'plab korxonalar yopilishiga, ish o'rinlarining qisqarishiga olib kelishi mumkin. Bundan tashqari, xalqaro moliyaviy institutlarning talab va shartlari kichik davlatlarda ijtimoiy siyosat va davlat aralashuvini qisqartirishga olib keladi. Ko'pincha bunday islohotlar kambag'allik darajasining oshishi, sog'liqni saqlash va ta'lim tizimining zaiflashishi bilan bog'liq bo'ladi. Natijada, ijtimoiy tengsizlik oshishi va aholi hayot sifati pasayishi mumkin. Shuningdek, xalqaro tashkilotlarning iqtisodiy shartlari kichik davlatlarning iqtisodiy suverenitetini cheklashi mumkin. Masalan, XVJ tomonidan belgilangan siyosat

yo'llarini bajarish uchun davlat o'z mustaqil iqtisodiy qarorlarini qisman yoki to'liq cheklashi mumkin. O'zbekiston - Markaziy Osiyoda joylashgan rivojlanayotgan kichik davlat sifatida xalqaro savdo tashkilotlari bilan o'zaro munosabatlarini faol rivojlantirmoqda. Mamlakat JST a'zosi sifatida savdoni liberallashtirish, xorijiy investitsiyalarni jalb qilish va eksport salohiyatini oshirish yo'lida ko'plab islohotlar amalga oshirmoqda. O'zbekistonning xalqaro savdo tashkilotlari bilan hamkorligi iqtisodiyotning turli sohalariga ta'sir ko'rsatmoqda. Masalan, paxta sanoatining modernizatsiyasi va agrar sektorning diversifikatsiyasi xalqaro talab va standartlarga moslashtirilmogda. Shu bilan birga, milliy sanoatni himoya qilish va mahalliy ishlab chiqaruvchilarni qo'llab-quvvatlash bo'yicha chora-tadbirlar ham muhim hisoblanadi. Shuningdek, O'zbekiston xalqaro moliyaviy tashkilotlar bilan kreditlar, grantlar va texnik yordam olish orqali infratuzilmani rivojlantirish, energetika va transport sohalarini modernizatsiya qilishga katta e'tibor qaratmoqda. Biroq, bu hamkorlik ba'zida mamlakat iqtisodiy suverenitetini cheklash xavfini tug'diradi. Xalqaro savdo tashkilotlari kichik davlatlar iqtisodiyotiga ko'plab imkoniyatlar yaratadi, shu bilan birga ularning oldida jiddiy muammolar ham mavjud. Erkin savdo tamoyillarining kiritilishi kichik davlatlarga yangi bozorlar ochadi, investitsiyalarni jalb qiladi va iqtisodiy o'sishni rag'batlantiradi. Ammo, raqobat sharoitida mahalliy ishlab chiqaruvchilar zarar ko'rishi, ijtimoiy sohalar qisqarishi va iqtisodiy mustaqillik yo'qotilishi mumkin. Shu bois, kichik davlatlar xalqaro savdo tashkilotlari bilan hamkorlikda milliy manfaatlarni birinchi o'ringa qo'yuvchi strategiyalar ishlab chiqishi zarur. Milliy sanoatni himoya qilish mexanizmlari, raqobatbardoshlikni oshirish bo'yicha chora-tadbirlar, ijtimoiy himoya va barqaror iqtisodiy siyosatni uyg'unlashtirish - bularning barchasi kichik davlatlarning xalqaro maydondagi muvaffaqiyati uchun muhimdir. O'zbekiston va boshqa kichik davlatlarning tajribasi shuni ko'rsatadiki, xalqaro savdo tashkilotlari bilan faol hamkorlik iqtisodiy rivojlanish uchun muhim omil hisoblanadi, biroq milliy iqtisodiy suverenitetni saqlash va ijtimoiy barqarorlikni ta'minlashga ham alohida e'tibor berish lozim¹.

Xulosa. Xalqaro savdo tashkilotlari (XST) zamonaviy global iqtisodiyotning ajralmas qismi bo'lib, davlatlar o'rtasidagi iqtisodiy integratsiya va hamkorlikni rivojlantirishda muhim rol o'ynaydi. Ayniqsa, kichik davlatlar uchun XSTlar iqtisodiy o'sish va barqarorlikni ta'minlashda katta imkoniyatlar yaratadi. Biroq, ushbu tashkilotlarning ta'siri har tomonlama ijobiy emas, balki ayrim hollarda kichik

¹ Tursunov B. Xalqaro iqtisodiy munosabatlar. Toshkent: Ilm ziyo. 2020. 108-b.

davlatlarning iqtisodiy suvereniteti va ichki sanoatining zaiflashishiga olib kelishi mumkin [4, 108-b].

Shu sababli, kichik davlatlar uchun xalqaro savdo tashkilotlari bilan samarali hamkorlikning shakllanishi milliy manfaatlarni himoya qilish va iqtisodiy mustaqillikni saqlashga asoslangan bo'lishi lozim. Xalqaro savdo tashkilotlari kichik davlatlarga global bozorlar eshiklarini ochib beradi, eksport hajmini oshirish va xorijiy investitsiyalarni jalb qilish imkonini yaratadi. Jahon Savdo Tashkiloti (JST) doirasida erkin savdo tamoyillarining joriy etilishi kichik davlatlar mahsulotlarini xalqaro bozorga chiqarishda samarali vosita bo'lib xizmat qiladi. Bu esa, o'z navbatida, ularning iqtisodiy o'sish sur'atlarini tezlashtiradi va aholi farovonligini oshirishga yordam beradi. Bundan tashqari, xalqaro moliyaviy institutlar - Xalqaro Valyuta Jamg'armasi (XVJ) va Jahon banki kabi tashkilotlar - kichik davlatlarga kreditlar, grantlar va texnik yordam ko'rsatish orqali iqtisodiy infratuzilmani rivojlantirish va ijtimoiy loyihalarni amalga oshirish imkoniyatini taqdim etadi. Biroq, xalqaro savdo tashkilotlari tomonidan belgilangan erkin savdo qoidalari kichik davlatlarning milliy sanoatlarini himoya qilish imkoniyatlarini kamaytiradi. Bojxona tariflarining pasayishi va subsidiyalarning cheklanishi natijasida mahalliy ishlab chiqaruvchilar kuchli xorijiy raqobatga duch keladi. Bu holat kichik davlatlarda sanoat tarmoqlarining zaiflashishiga, ish o'rinlarining qisqarishiga va iqtisodiy barqarorlikning buzilishiga olib kelishi mumkin. Shu sababli, kichik davlatlar erkin savdo sharoitlarida raqobatbardoshlikni oshirish uchun milliy ishlab chiqarishni diversifikatsiya qilish, innovatsiyalarni rivojlantirish va iqtisodiy siyosatni yanada takomillashtirish zarur. Shuningdek, xalqaro moliyaviy tashkilotlarning talab va shartlari kichik davlatlarda ijtimoiy soha va davlat aralashuvining qisqarishiga olib kelishi mumkin. Bu esa kambag'allik darajasining oshishi, sog'liqni saqlash va ta'lim tizimining zaiflashishi kabi ijtimoiy muammolarni yuzaga keltiradi. Natijada, aholining hayot sifati pasayishi va ijtimoiy tengsizlik kuchayishi xavfi mavjud. Shu bois, xalqaro savdo tashkilotlari bilan hamkorlikda ijtimoiy himoya mexanizmlarini saqlab qolish va yanada mustahkamlash bo'yicha samarali choralar ko'rilishi lozim. Kichik davlatlarning xalqaro savdo tashkilotlari bilan o'zaro munosabatlari iqtisodiy suverenitetning himoyasiga qaratilgan muhim aspektidir. Ko'pincha, xalqaro moliyaviy institutlar tomonidan qo'yilgan iqtisodiy shartlar kichik davlatlarning mustaqil iqtisodiy siyosat yuritish imkoniyatlarini cheklaydi. Bu esa o'z navbatida mamlakatlarning o'z ichki resurslarini boshqarish va milliy iqtisodiy manfaatlarni to'liq himoya qilish qobiliyatiga salbiy ta'sir ko'rsatadi. Shu sababli, kichik davlatlar xalqaro tashkilotlar bilan hamkorlikda milliy iqtisodiy strategiyalarni ishlab chiqishda iqtisodiy

suverenitetni saqlash va mustahkamlashga alohida e'tibor qaratishi zarur. O'zbekiston misolida xalqaro savdo tashkilotlari bilan hamkorlikning ijobiy va salbiy tomonlari yaqqol ko'rinib turibdi. O'zbekiston JST a'zosi sifatida savdo liberalizatsiyasini amalga oshirib, eksport salohiyatini oshirishga erishmoqda. Shuningdek, xalqaro moliyaviy yordamlar orqali infratuzilmani rivojlantirish va sanoatni modernizatsiya qilish imkoniga ega bo'lmoqda. Biroq, ushbu jarayonda milliy sanoatni himoya qilish va iqtisodiy suverenitetni saqlash muammolari ham yuzaga kelmoqda. Shu bois, O'zbekiston uchun xalqaro tashkilotlar bilan hamkorlikda milliy manfaatlarni birinchi o'ringa qo'yuvchi muvozanatli siyosatni yuritish muhimdir. Xulosa qilib aytganda, xalqaro savdo tashkilotlari kichik davlatlar uchun ham imkoniyatlar, ham qiyinchiliklar manbai hisoblanadi. Ular kichik davlatlarning iqtisodiy rivojlanishiga katta hissa qo'shadi, global bozorlar va moliyaviy resurslarga chiqishni ta'minlaydi. Shu bilan birga, xalqaro tashkilotlarning iqtisodiy shartlari va erkin savdo tamoyillari kichik davlatlarning ichki sanoati va iqtisodiy suverenitetiga ta'sir qilishi mumkin. Shu bois, kichik davlatlar xalqaro savdo tashkilotlari bilan hamkorlikda milliy iqtisodiy manfaatlarini himoya qilish, raqobatbardoshlikni oshirish va ijtimoiy barqarorlikni ta'minlashga qaratilgan muvozanatli strategiyalar ishlab chiqishlari kerak. Faqat shu yo'l bilan ular xalqaro iqtisodiy maydonda o'z o'rnini mustahkamlay oladi va farovonlik darajasini oshira oladi.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. World Trade Organization (WTO). "Understanding the WTO: Basics" [Online]. Available: https://www.wto.org/english/thewto_e/whatis_e/tif_e/fact1_e.htm
2. Qodirov, A., & Yo'ldoshev, M. (2021). "O'zbekiston Respublikasining Jahon Savdo Tashkilotiga a'zo bo'lishi va iqtisodiyotga ta'siri." *Iqtisodiyot va boshqaruv*, 3(12), 45-58
3. Krugman, P., Obstfeld, M., & Melitz, M. (2018). *International Economics: Theory and Policy* (11th Edition). Pearson.
4. Tursunov B. Xalqaro iqtisodiy munosabatlar. Toshkent: Ilm ziyo. 2020. 108-b.
5. International Monetary Fund (IMF). (2023). *Annual Report on Global Economic Developments*. Washington, D.C.: IMF Publications
6. Karimov, S. (2019). "O'zbekiston va xalqaro savdo tashkilotlari: hamkorlik istiqbollari." *Moliya va iqtisodiyot*, 4(8), 22-35.
7. Rodrik, D. (2011). *The Globalization Paradox: Democracy and the Future of the World Economy*. W. W. Norton & Company.
8. Raxmonov, D. (2022). "Xalqaro moliyaviy institutlar va O'zbekiston iqtisodiyotining rivojlanishi." *Iqtisodiy tahlil*, 1(10), 60-72.

9. Baldwin, R. (2016). *The Great Convergence: Information Technology and the New Globalization*. Harvard University Press.

10. Nazarov, F. (2023). "O'zbekiston iqtisodiyotining xalqaro savdo tizimiga integratsiyasi." *Toshkent iqtisodiyot instituti axboroti*, 2(5), 15-27. 11. United Nations Conference on Trade and Development (UNCTAD). (2022). *World Investment Report*. Geneva: UNCTAD.

1. O'zbekiston Respublikasi Bandlik va mehnat munosabatlari vazirligi. Aholining bandligi va masofaviy ish bozorining rivojlanishi. – T.: BMMV, 2023. – 88 b.
2. Каримова, Д. Э. (2024). Лингвистический Анализ Временных Отношений В Русском И Узбекском Языках. *Miasto Przyszłości*, 53, 919-922.
3. Ashkabilovna, K. D. (2022). Expression of the relation of precedence in NGN with the subordinate part of time in Russian (on the material of works of art by Russian writers). *The Peerian Journal*, 11, 102-106.
4. Karimova, D. (2022). ВЫРАЖЕНИЕ ОТНОШЕНИЯ ПРЕДШЕСТВОВАНИЯ В СПП С ПРИДАТОЧНОЙ ЧАСТЬЮ ВРЕМЕНИ В РУССКОМ ЯЗЫКЕ (НА МАТЕРИАЛЕ ХУДОЖЕСТВЕННЫХ ПРОИЗВЕДЕНИЙ РУССКИХ ПИСАТЕЛЕЙ). *Science and innovation*, 1(В7), 487-493.
5. Eshkobilovna, K. D., Soatovich, Y. A., & Ugli, Y. A. M. Formation of Written Communicative Competences at the Initial Stage of Training of Rfl. *Academica Globe*, 2(05), 325-329.
6. Eshqobilovna, K. D., Xushbakovna, X. S., & Sitora, R. (2021). Modern Written Communication: Lingu-Methodological Basis of Learning and Control. *European journal of innovation in nonformal education*, 1(2), 169-171.
7. Kalimbetov, B. Y., Tukhtakuziyev, A., Usmanov, A. S., Orymbetova, G. E., Umbataliyev, N. A., & Karimova, D. (2020). Study of the process of movement stability of mounted cultivator working bodies on combined inter-tillage of vegetable crops. *Eurasian Journal of BioSciences*, 14(1).
8. Базарнова, О. В., & Каримова, Д. Э. (2019). О СЕМАНТИЗАЦИИ РАЗГОВОРНО-МАРКИРОВАННОЙ ЛЕКСИКИ В САМОСТОЯТЕЛЬНОМ ЧТЕНИИ. *Опыт и перспективы обучения иностранным языкам в евразийском образовательном пространстве*, (4), 78-82.
9. Расулова, З. Х., & Каримова, Д. Э. (2019). МЕСТО И СПОСОБЫ ВЫРАЖЕНИЯ РУССКОГО СКАЗУЕМОГО В БЕЗЛИЧНЫХ

- ПРЕДЛОЖЕНИЯХ. *Современные исследования в области преподавания иностранных языков в неязыковом вузе*, (8), 55-60.
10. Каримова, Д., & Авазова, С. (2019). ОБУЧЕНИЕ КОРРЕЛЯЦИИ ТВЕРДЫХ И МЯГКИХ СОГЛАСНЫХ В КУРСЕ ФОНЕТИКИ РУССКОГО ЯЗЫКА. *Интернаука*, (10), 28-29.
  11. Каримова, Д. Э., Авазова, С. А., & Хужманов, С. Х. (2019). ОСОБЕННОСТИ ОПИСАНИЯ МНОГОЗНАЧНЫХ СЛОВ В УЧЕБНОМ СЛОВАРЕ. *Интернаука*, (45-1), 86-88.
  12. Каримова, Д. Э. (2018). РОЛЬ КОННОТАЦИИ В ПРОЦЕССЕ ОБУЧЕНИЯ РУССКОМУ ЯЗЫКУ. *Интернаука*, (23-1), 67-68.
  13. Дустова, Д. С., & Каримова, Д. Э. Формирование у младших школьников текстовых умений на уроках русского языка. *innovation in the modern education system*, 69.
  14. Eshkobilovna, K. D., Soatovich, Y. A., & Ugli, Y. A. M. Formation of Written Communicative Competences at the Initial Stage of Training of Rfl. *Academia Globe*, 2(05), 325-329.
  15. Нормуротова, А., & Фаттоева, Ў. (2025). ВНЕДРЕНИЕ ЕСТЕСТВЕНСТВЕННЫХ НАУК И РОЛЬ И ЗНАЧЕНИЕ НАУКИ В НАЧАЛЬНОМ ОБРАЗОВАНИИ. *Предпринимательства и педагогика*, 4(1), 191-196.
  16. QIZI, N. A. K., & ASHURQULOVNA, F. O. G. I. TABIIY FANLARNING JORIY ETILISHI HAMDA BOSHLANG 'ICH TA'LIMDA SCIENCE FANINING O 'RNI VA AHAMIYATI.
  17. Normurotova, A. K. (2024). TABIIY FANLARNI O 'QITISH MEKANIZMLARINI TAKOMILLASHTIRISHNING MAZMUN MOHIYATI. *Inter education & global study*, (4 (1)), 29-36.
  18. Ulug'bekovna, I. N., & Hosila, P. BOSHLANG 'ICH SINFLARDA MATEMATIKA O 'QITISHDA INNOVATSION YONDASHUVLAR.
  19. Ulug'bekovna, I. N. BOSHLANG 'ICH SINFLARDA GEOMETRIK TASAVVURLARNI SHAKLLANTIRISHDA KUB VA KUBOIDNING O 'RNI.
  20. Ахмедова, У. (2023). DEVELOPMENT OF WRITTEN SPEECH IN MEDICAL STUDENTS IN THE RUSSIAN LANGUAGE CLASSES IN A MEDICAL UNIVERSITY. *European Journal of Interdisciplinary Research and Development*, 16, 308-315.

21. Ахмедова, У., & Суяркулова, З. (2023). Интерактивные методы обучения русскому языку в медицине. *Образование наука и инновационные идеи в мире*, 18(3), 17-20.
22. Ахмедова, У. Э. (2023). КУЛЬТУРА РЕЧИ СТУДЕНТОВ И ЕЁ СОВЕРШЕНСТВОВАНИЕ НА ЗАНЯТИЯХ РУССКОГО ЯЗЫКА В МЕДИЦИНСКОМ ВУЗЕ. *INTEGRATION OF SCIENCE, EDUCATION AND PRACTICE. SCIENTIFIC METHODOLOGICAL JOURNAL*, 4(1), 47-51.
23. Ахмедова, У. Э. (2020). ЭФФЕКТИВНОСТЬ ТЕХНОЛОГИИ НАКОПЛЕНИЯ И СИСТЕМАТИЗАЦИИ ИНФОРМАЦИИ НА ЗАНЯТИЯХ РУССКОГО ЯЗЫКА В МЕДИЦИНСКОМ ВУЗЕ. In *Университетская наука: взгляд в будущее* (pp. 708-710).
24. Ахмедова, У. Э. (2018). ТЕРМИНОЛОГИЯ И ЕЁ ИСПОЛЬЗОВАНИЕ В УЧЕБНОМ ПРОЦЕССЕ ПО РУССКОМУ ЯЗЫКУ В МЕДИЦИНСКОМ ВУЗЕ. *Актуальные проблемы гуманитарных и естественных наук*, (8), 84-86.
25. Ахмедова, У. Э. (2018). ИСПОЛЬЗОВАНИЕ ИННОВАЦИОННЫХ ТЕХНОЛОГИЙ В РАЗВИТИИ ВИДОВ РЕЧЕВОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ НА ЗАНЯТИЯХ РУССКОГО ЯЗЫКА В МЕДИЦИНСКОМ ВУЗЕ. *Инновации в образовании и медицине. Материалы V Все*, 18.
26. Ахмедова, У. Э. (2017). Значение внеаудиторной работы в повышении эффективности занятий русского языка в медицинских вузах. *Инновации в образовании и медицине. Материалы IV Всероссийской на*, 46.
27. Ахмедова, У. Э. (2018). ЗНАКОМСТВО С ЛЕКСИЧЕСКОЙ СИНОНИМИЕЙ НА ЗАНЯТИЯХ РУССКОГО ЯЗЫКА. *10.00. 00-ФИЛОЛОГИЯ ФАНЛАРИ*, 13.
28. Ахмедова, У. Э. (2021). Сходства и различия между предложениями русского языка и окончаниями узбекского языка (на примере употребления с существительными). *Молодой ученый*, (10), 220-222.
29. Inogamova, D., & Rakhmatullayeva, F. (2025). TRAINING PHARMACOLOGY STUDENTS IN BOTANICAL KNOWLEDGE. *International journal of medical sciences*, 1(2), 118-121.
30. Иногамова, Д. Р. (2025, March). ОРГАНИЗАЦИЯ УЧЕБНОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ СТУДЕНТОВ НА УРОКАХ ГОСПИТАЛЬНОЙ ПЕДАГОГИКИ В ВЫСШИХ УЧЕБНЫХ ЗАВЕДЕНИЯХ. In *INTERNATIONAL CONFERENCE ON INTERDISCIPLINARY SCIENCE* (Vol. 2, No. 3, pp. 102-108).

31. Иногамова, Д., & Баротов, М. (2024). “ФИЗИКА ВА БИОЛОГИЯ” ДАРСЛАРИДА ЗАМОНАВИЙ ТАЪЛИМ ТЕХНОЛОГИЯЛАРИДАН ФОЙДАЛАНИШ ИСТИҚБОЛЛАРИ. *Journal of science-innovative research in Uzbekistan*, 2(9), 54-63.
32. Иногамова, Д. Р., & Штырова, А. М. (2024). ПЕДАГОГИКА И ПСИХОЛОГИЯ ДОШКОЛЬНОГО ОБРАЗОВАНИЯ ОБЕСПЕЧИВАЮТ УСЛОВИЯ ВСЕСТОРОННЕГО РАЗВИТИЯ ДЕТЕЙ. *Multidisciplinary Journal of Science and Technology*, 4(6), 452-455.
33. Иногамова, Д. Р., Шигакова, Л. А., & Умарова, З. Х. (2023). Использование виртуальных программ в преподавании медицинской биологии. *PEDAGOGICAL SCIENCES AND TEACHING METHODS*, 2(23), 58-62.
34. Иногамова, Д. (2023). Методические основы преподавания медицинской генетики в профессиональных колледжах. Каталог авторефератов, 1(1), 1–21. извлечено от <https://inlibrary.uz/index.php/autoabstract/article/view/42669>
35. Иногамова, Д. (2009). Методические основы преподавания медицинской генетики в профессиональных колледжах. *Каталог авторефератов*, 1(1), 1-21.
36. Abulova, M. K. (2023). THE ROLE OF LEGAL EDUCATION IN REFORMING THE EDUCATION SYSTEM. *World Bulletin of Social Sciences*, 22, 39-40.
37. Mirzayeva, F. O., & Abulova, M. K. (2023). DEMOKRATIK JAMIYATDA PEDAGOGIK HAMKORLIK MUHITI ASOSIDA MUSTAQIL FIKRLOVCHI BARKAMOL SHAXSNI SHAKLLANTIRISH. *Science and innovation*, 2(Special Issue 12), 302-305.
38. Abulova, M. K. (2023). The Concept of the Family in Modern Society and its Main Tasks in the Republic of Uzbekistan. *Journal of Pedagogical Inventions and Practices*, 20, 47-51.
39. Mirzayeva, F. O., & Abulova, M. K. (2023). PREPARING FUTURE TEACHERS FOR EDUCATIONAL ACTIVITY BASED ON INNOVATIVE TECHNOLOGIES. *Galaxy International Interdisciplinary Research Journal*, 11(12), 548-552.
40. МАМАДИЁРОВ, О. У. ПРИМЕНЕНИЕ СОВРЕМЕННЫХ ИНФОРМАЦИОННЫХ ТЕХНОЛОГИЙ В СОЗДАНИИ ИННОВАЦИОННЫХ СТРАХОВЫХ УСЛУГ. *НАУЧНЫЙ ЛИДЕР*

Учредители: Общество с ограниченной ответственностью
Международный издательский дом "ВОРЛДСАЙПАБЛ", (3), 50-54.

41. Mamadiyurov, O. U. (2024). INSON SALOHİYATINI OSHIRISH VA INNOVATSIYALAR. *Academic research in educational sciences*, 5(TSUE Conference 1), 285-287.
42. Mamadiyurov, O. U., Rahmatov, X. S. U., & Rahmonov, A. I. U. (2024). REFORMS TO PROTECT AND PROMOTE PUBLIC HEALTH. *Academic research in educational sciences*, 5(TSUE Conference 1), 360-363.
43. Мамадиёров, О. (2023). Ўзбекистонда озиқ-овқат хавфсизлигини таъминлашнинг ўзига хос хусусиятлари. *International Journal of Finance and Digitalization*, 2(01), 1-11.
44. Мамадиёров, О. У. (2020). ВЛИЯНИЕ ОТКРЫТЫХ ТРАНШЕЙ НА РАЗВИТИЕ СЕЛЬСКОГО ХОЗЯЙСТВА. *Россия: тенденции и перспективы развития*, (15-2), 240-240.
45. Sh, S., & Mamadierov, O. (2019). LAST TRENDS IN DEVELOPMENT OF COST MANAGEMENT SYSTEMS. *Экономика и социум*, (4 (59)), 65-67.
46. Мамадиеров, О. (2019). БЕЗОПАСНОСТЬ ПИЩЕВЫХ ПРОДУКТОВ. *Экономика и социум*, (4 (59)), 489-491.
47. Bulut, M., Muminov, N., Korkut, C., & Rakhmonow, R. (2019). Rejuvenating silkroad: past, present and future of Turkey-Uzbekistan relations.
48. Мамадиёров, О. У. (2019). БЕЗОПАСНОСТЬ ПРОДУКТОВ ПИТАНИЯ. *Экономика и социум*, (4 (59)), 492-496.
49. Ashurov, N. R. (2022). Umbarova NX Boshlang 'ich sinf texnologiya darslarida qog 'oz va kartondan amaliy ishlarni tashkil etishda o 'qituvchining metodik tayyorgarligini takomillashtirish. Monografiya. Monografiya" Denov-2022, 160.
50. Умбарова, Н. (2023). МЕТОДИКА ИСПОЛЬЗОВАНИЯ ИНТЕРАКТИВНЫХ МЕТОДОВ НА УРОКАХ ТЕХНОЛОГИИ В НАЧАЛЬНОМ КЛАССЕ. *Предпринимательства и педагогика*, 2(2), 156–161. извлечено от <https://inlibrary.uz/index.php/entrepreneurship-pedagogy/article/view/27335>
51. Umbarova, Nasiba Xolboy Qizi (2023). BOSHLANG'ICH SINIF TEXNOLOGIYA DARSLARIDA TEXNOLOGIK ATAMALARDAN FOYDALANISH. *Oriental renaissance: Innovative, educational, natural and social sciences*, 3 (1-2), 514-518.

52. Maxsadovich, J. S. (2024). GREK SHAMBALASI (Trigonella foenum-graecum L.) NING INTRODUKSIYASI VA AGROTEXNOLOGIYASI. *AGROINNOVATSIYA*, 2(1), 217-227.
53. Normaxmatov, S., & Jumayev, S. (2025). Grek shambalasi (Trigonella foenum-graecum L.) va uning umumiy tahliliy tavsifi. *AGROINNOVATSIYA*, 3(1), 100-108.
54. Normaxmatov, S., & Jumayev, S. (2025). Grek shambalasi (Trigonella foenum-graecum L.) va uning umumiy tahliliy tavsifi. *AGROINNOVATSIYA*, 3(1), 100-108.
55. Abduhamidovna, F. M. (2025). INNOVATIONS IN THE RETAIL SEGMENT OF BANKING ACTIVITIES IN UZBEKISTAN. *Web of Discoveries: Journal of Analysis and Inventions*, 3(3), 88-93.
56. Фаттахова, М. (2023). Влияние цифровизации на конкурентные преимущества коммерческих банков. *Актуальные проблемы социально-гуманитарных наук Актуальные проблемы гуманитарных и социальных наук*, 3(5), 108-117.
57. Fattakhova, M. A. (2022). Green finance instruments and green finance in Uzbekistan. *The Peerian Journal*, 12, 106-110.
58. Kurbanova, M. A. (2022). Demonstration of verbal innovation in children's word-creation (Lingvopragmatic Approach). *Asian Journal of Research in Social Sciences and Humanities*, 12(1), 21-26.
59. Kurbanova, M. A. (2021). The occurrence of metaphorical nomination in the speech of Uzbek Children. *ASIAN JOURNAL OF MULTIDIMENSIONAL RESEARCH*, 10(4), 444-448.
60. Abdujabbarovna, K. M. (2020). Expression of connotation through nonverbal elements in children's communication. *South Asian Journal of Marketing & Management Research*, 10(3), 4-10.
61. Obidova, G., & Tursunova, M. (2023). Pedagogical conditions for the development of ecological thinking and culture in the process of learning english by students of natural sciences. In *E3S Web of Conferences* (Vol. 452, p. 07027). EDP Sciences.
62. Tursunova, M. I. (2019). APPROACHES TO TEACHING WRITING IN ESL CLASSES. In *МОЛОДОЙ ИССЛЕДОВАТЕЛЬ: ВЫЗОВЫ И ПЕРСПЕКТИВЫ* (pp. 218-220).
63. Tursunova, M. I. (2023). Information and Communication Technologies in the Educational Process.

64. Tursunova, M. I. (2022). Specific Features Of Reading And Its Role In Teaching A Foreign Language. *Indonesian Journal of Innovation Studies*, 18.
65. Durdubaeva, R., Beknazarov, K., Nomozov, A., Demir, M., Berdimurodov, E., Xojametova, B., ... & Berdimuradov, K. (2025). Exploring protective mechanisms with triazine ring and hydroxyethyl groups: Experimental and theoretical insights. *Kuwait Journal of Science*, 52(1), 100341.
66. Ахатов, А. А., Тураев, Х. Х., Ашуров, Ж. М., Умбаров, И. А., Тиллаев, Х. Р., Номозов, А. К., ... & Эшдавлатов, Е. А. (2024). [Cd (OPD) 3SO₄]• H₂O Synthesis, structure and Hirshfeld surface analysis of the complex compound based on Cd (II) salt and O-phenylenediamine. *Вестник. Серия Физическая (БКФ)*, 91(4), 77-85.
67. Mukimov, A. S., Turaev, K. K., Tojiev, P. J., Nabiev, D. A., & Nomozov, A. K. (2024). Modern approach to the addition of organomineral additives to increase cement brand. A review. *Chemical Review and Letters*, 7(5), 804-815.
68. Ahatov, A. A., Kha, T. K., Toshkulov, A. K., Ashurov, J. M., Ra, T. K., & Nomozov, A. K. (2024). Synthesis, crystal structure and properties of tris (benzene-1,2-diamine-N, N')-cadmium naphthalene-1, 5-disulfonate trihydrate complex compound. *Indian Journal of Chemistry*, 63, 1036-1043.
69. Nomozov, A. K., Ch, E. S., Jumaeva, Z. E., Tadjiev, J. N., Eshkoraev, S. S., & Umirqulova, F. A. (2024). Experimental and Theoretical Studies of Salsola oppositifolia Extract as a Novel Eco-Friendly Corrosion Inhibitor for Carbon Steel in 3% NaCl. *International Journal of Engineering Trends and Technology*, 72(9), 312-320.
70. Eraliyeva, S., Ganiyeva, M., Qo'ldosheva, D., & Zubtiyev, S. (2025). ONA-YO'LDOSH KOMPLEKSI ZARARLANISHI NATIJASIDA YUZAGA KELADIGAN HOMILA ICHI GIPOKSIYASI VA UNING HOMILA YURAK-QON TOMIR SISTEMASI RIVOJLANISHIGA TA'SIRI (ADABIYOTLAR TAHLILI). *Естественные науки в современном мире: теоретические и практические исследования*, 4(2), 81-84.
71. Bakridin, Z., Ilnur, A., Azamat, N., Markhabo, R., Gulsara, A., Zavqiddin, R., ... & Sardorbek, A. (2025). Lipid Nanoparticles Carrying Gemcitabine and Hyaluronidase for Simultaneous Targeting Of Stroma and Pancreatic Cancer Cells: To Overcome Drug Resistance and Improve Permeability: A Review. *Journal of Nanostructures*, 15(1), 219-228.

72. Nigora, K., Bakridin, Z., Gulsara, A., Shahodat, U., & Sardor, Z. (2024). Histological Analysis of the Influence of Nicotine on the Digestive System of Rats.
73. Uktamovich, Z. S. (2025). PATHOMORPHOLOGICAL AND CLINICAL PECULIARITIES OF RESPIRATORY DISTRESS SYNDROME IN NEWBORNS BORN TO MOTHERS INFECTED WITH COVID-19. *Medicine, pedagogy and technology: theory and practice*, 3(4), 114-121.
74. Uktamovich, Z. S. (2024). BIRTH TRAUMA IN NEWBORNS (ANALYTICAL REVIEWS).
75. Bakridin, Z., Inur, A., Azamat, N., Markhabo, R., Gulsara, A., Zavqiddin, R., ... & Sardorbek, A. (2025). Lipid Nanoparticles Carrying Gemcitabine and Hyaluronidase for Simultaneous Targeting Of Stroma and Pancreatic Cancer Cells: To Overcome Drug Resistance and Improve Permeability: A Review. *Journal of Nanostructures*, 15(1), 219-228.
76. MUKHSINOVA, M., Ortikov, U. U., Khudjaeva, F. S., Abduvokhidov, J. Z., & Abdurazakova, Z. K. EURASIAN BULLETIN OF PEDIATRICS. *EURASIAN BULLETIN OF PEDIATRICS Учредители: Ташкентский педиатрический медицинский институт, Санкт-Петербургский государственный педиатрический медицинский университет*, (3), 98-105.
77. Мухсинова, М. Х., Утепова, Г. Б., & Убайдуллаева, О. Х. (2023). КЛИНИКО-ДИАГНОСТИЧЕСКИЕ АСПЕКТЫ МАЛЫХ АНОМАЛИЙ РАЗВИТИЯ СЕРДЦА У ДЕТЕЙ. *Central Asian Journal of Medical and Natural Science*, 4(2), 624-631.
78. Мухсинова, М. Х., & Убайдуллаева, О. Х. НОВЫЙ ДЕНЬ В МЕДИЦИНЕ. *НОВЫЙ ДЕНЬ В МЕДИЦИНЕ Учредители: Бухарский государственный медицинский институт, ООО "Новый день в медицине"*, (3), 170-175.
79. Kh, M. M., & Ubaydullaeva, O. H. (2021). Diagnostic and therapeutic aspects of acute exertional bronchitis in children. *Uzbek medical journal*, (6), 51-56.
80. Мухсинова, М. Х., Убайдуллаева, О. Х., Арипова, Г. М., & Аташикова, Р. М. (2021). Особенности течения острых обструктивных бронхитов и бронхиолитов у детей раннего возраста при коррекции их иммуномодулином. *Re-health journal*, (1 (9)), 110-116.
81. Мухсинова, М. Х., Хужаева, Ф. С., & Абдувохидов, Ж. З. (2021). Малые аномалии сердца у детей. *Re-health journal*, (2 (10)), 173-181.

82. Мухсинова, М. Х., Маматкулов, Х. М., & Лысенко, Т. Е. (2000). Взаимосвязь цитохимической, метаболической и фагоцитарной активности лейкоцитов при лечении детей раннего возраста с обструктивным синдромом. *Мед. журнал Узбекистана*.-2000, 3, 125.
83. Ахмедова, Д. И., Мухсинова, М. Х., Абдуразакова, З. К., & Ортиков, У. У. (2021). Особенности течения коронавирусной инфекции у детей (обзор литературы). *Re-health journal*, (1 (9)), 117-125.
84. Мухсинова, М. Х., Маматкулов, Х. М., & Каримов, М. Ш. (2002). Значение определения оксипролина в крови для оценки тяжести острого обструктивного бронхита у детей раннего возраста. *Педиатрия. Журнал им. ГН Сперанского*, 81(6), 115-117.
85. Жуманазарова, Д. К., Мухсинова, М. Х., & Утепова, Г. Б. (2024). ВЛИЯНИЕ СМАРТФОНОВ, ГАДЖЕТОВ И ДРУГИХ СОВРЕМЕННЫХ ЭКРАННЫХ ДИВАЙСОВ НА РАЗВИТИЕ РЕЧИ И КОГНИТИВНЫЕ СПОСОБНОСТИ ДЕТЕЙ ДОШКОЛЬНОГО ВОЗРАСТА. *Академические исследования в современной науке*, 3(8), 150-152.
86. Мухсинова, М. Х., Джалилова, Г. Р., & Рўзиев, Ш. И. (2024). БОЛАЛАРГА КЎРСАТИЛГАН ПЕДИАТРИК ТИББИЙ ЁРДАМ НУҚСОНЛАРИНИ БАҲОЛАШ. *Журнал гуманитарных и естественных наук*, (7), 68-71.
87. Kholmuradovna, M. M., Bektursunovna, U. G., Tashkenbayevich, A. S., & Khamzayevna, U. O. (2024). Relationship of Blood Oxypoline Level with the Severity of Obstructive Bronchitis in Children. *American Journal of Pediatric Medicine and Health Sciences (2993-2149)*, 2(2), 143-147.
88. Мухсинова, М. Х., Ходжиметов, Х. А., Илхомова, Х. А., & Абдувохидов, Ж. З. (2022). CLINICAL AND DIAGNOSTIC FEATURES OF MARFAN SYNDROME IN CHILDREN. *УЗБЕКСКИЙ МЕДИЦИНСКИЙ ЖУРНАЛ*, 3(1).
89. Mukhsinova, M. (2021). OXYPROLINE AS AN INDICATOR FOR ASSESSING THE SEVERITY OF ACUTE OBSTRUCTIVE BRONCHITIS IN CHILDREN. *InterConf*.
90. Мухсинова, М. Х., Юнусова, Р. Т., & Ильхамова, Х. А. (2021). ASSESSMENT OF THE SEVERITY OF ACUTE OBSTRUCTIVE BRONCHITIS AND BRONCHIOLITIS IN EARLY CHILDREN DEPENDING ON THE LEVEL OF OXIPROLIN IN THE BLOOD. *УЗБЕКСКИЙ МЕДИЦИНСКИЙ ЖУРНАЛ*, (SPECIAL 1).

91. Mukhsinova, M. K. (2021). CONNECTIVE TISSUE HEART DYSPLASIA IN CHILDREN (LITERATURE REVIEW). *Journal of Healthcare in Developing Countries (JHCDC)*, 1(2), 24-27.
92. MUKHSINOVA, M., Ortikov, U. U., Khudjaeva, F. S., Abduvokhidov, J. Z., & Abdurazakova, Z. K. EURASIAN BULLETIN OF PEDIATRICS. *EURASIAN BULLETIN OF PEDIATRICS Учредители: Ташкентский педиатрический медицинский институт, Санкт-Петербургский государственный педиатрический медицинский университет*, (3), 98-105.
93. Собирова, Э. А., & Мухсинова, М. Х. (2020). СОВРЕМЕННЫЕ МЕТОДЫ ДИАГНОСТИКИ РЕАКТИВНОГО АРТРИТА У ДЕТЕЙ. In *НАУКА И ТЕХНИКА. МИРОВЫЕ ИССЛЕДОВАНИЯ* (pp. 219-222).
94. Meliyeva, D. O. (2025). BOSHLANG‘ICH SINIF O‘QUVCHILARINING MUSTAQIL ISHLASH KO‘NIKMALARINI INNOVATSION YONDASHUV ASOSIDA TAKOMILLASHTIRISH MEXANIZMI. *Inter education & global study*, (2), 320-328.
95. Мелиева, Д. (2024). Boshlang ‘ich sinif o ‘quvchilarining mustaqil ishlash qobiliyatini rivojlantirishning davlat miqyosidagi ahamiyati. *Журнал универсальных научных исследований*, 2(5), 1106-1108.
96. Nurmukhamedova, L. (2023). Education of Students in Need of Help. *Telematique*, 22(01), 2636-2641.
97. Nurmuhamedova, L. S. (2023). Some Issues of Education of Students in Need of Help. *European Journal of Pedagogical Initiatives and Educational Practices*, 1(2), 149-155.
98. Nurmukhamedova, L. S. (2023). SPECIFIC CHARACTERISTICS OF EDUCATION OF CHILDREN WITH DISABILITIES IN A FAMILY. *Oriental Journal of Education*, 3(03), 66-73.
99. Nurmukhamedova, L. (2022). SCIENTIFIC-THEORETICAL BASIS OF STUDYING THE SOCIO-PSYCHOLOGICAL CHARACTERISTICS OF THE RELATIONSHIP OF CHILDREN WITH SPECIAL NEEDS TO THEIR PARENTS. *The American Journal of Interdisciplinary Innovations and Research*, 4(11), 54-58.
100. Nurmuhamedova, L. (2022). DEVELOPMENT OF SPEECH OF MENTALLY RETARDED STUDENTS IN TECHNOLOGY LESSONS. In *Conference Zone* (pp. 710-714).

101. Nurmukhamedova, L. S. (2022). THE UNIQUENESS OF FAMILY RELATIONS TO A CHILD WHO NEEDS SPECIAL HELP. *Oriental Journal of Education*, 13-19.
102. Nurmukhamedova, L. S. (2022). THE UNIQUENESS OF FAMILY RELATIONS TO A CHILD WHO NEEDS SPECIAL HELP. *Oriental Journal of Education*, 13-19.
103. Salomova, R. N. (2025, May). ABDUQODIR SHAKURIYNING JADIDCHILIK HARAkatIDAGI O'RNI. In *INTERNATIONAL CONFERENCE ON INTERDISCIPLINARY SCIENCE* (Vol. 2, No. 5, pp. 249-254).
104. Muxtorqulova, R., & Salomova, R. N. (2025). Abduqodir Shakuriyning yangi usul maktablari va o'qitish metodikasi. *MAKTABGACHA VA MAKTAB TA'LIMI JURNALI*, 3(5).
105. Саломова, Р. (2025). ТЕХНОЛОГИИ РАЗВИТИЯ ТВОРЧЕСКИХ СПОСОБНОСТЕЙ УЧАЩИХСЯ НАЧАЛЬНОГО ОБРАЗОВАНИЯ. *Предпринимательства и педагогика*, 4(1), 123-129.
106. Salomova, R. N. V. (2025). The Effectiveness of Blended Education in Educational Institutions. *ASEAN Journal of Educational Research and Technology*, 4(1), 33-38.
107. Rakhimov, B., Shadmanov, A., Salomova, F., Mamatkulov, B., & Nurmatov, B. (2024). Clinical characteristic of first COVID-19 patients hospitalized at the multidisciplinary clinic of the Tashkent Medical Academy: A single-center retrospective study. *Current research in Clinical Medicine and drug discovery*, 3(1).
108. Salomova, R. (2023). METHODOLOGY FOR DEVELOPING INFORMATION-TECHNOLOGICAL READINESS OF THE FUTURE INFORMATION TECHNOLOGY (IT) TEACHER ON THE BASIS OF CLUSTERING FORMS OF EDUCATION. *Science and innovation*, 2(B2), 680-684.
109. Саломова, Р. В. ИННОВАЦИОН ТЕХНОЛОГИЯЛАРНИ ТАЪЛИМ ТАЪЛИМ ЖАРАЁНИГА ЖОРИЙ ЭТИШ. *ТОШКЕНТ-2021*, 26.
110. Хушбоқов, Қ. (2024). СОДЕРЖАНИЕ ФОРМИРОВАНИЯ СОЦИАЛЬНО-ПРАВСТВЕННЫХ КОМПЕТЕНЦИЙ У УЧАЩИХСЯ. *Предпринимательства и педагогика*, 3(1), 27-34.
111. Shokirovich, K. K. (2023). "Linguistic study of the concept of" birth" and" death" in the Uzbek language. *Gospodarka i Innowacje.*, 36, 263-268.

112. Xushboqov, Q. S. (2022). O 'ZBEK KIRILL VA LOTIN ALIFBOSI BORASIDAGI TURLI QARASHLAR. *Central Asian Academic Journal of Scientific Research*, 2(5), 385-391.
113. Djoraevich, E. B., Shokirovich, K. K., Shodievna, K. K., & Gayratovna, Y. G. A Commentary on a Poem. *International Journal on Integrated Education*, 4(3), 122-125.
114. Бабабекова, Г. Б. (2024). ПОВЫШЕНИЕ ФИНАНСОВОЙ ГРАМОТНОСТИ ПУТЬ К ОБЕСПЕЧЕНИИ ПРОЧНОЙ ИНТЕГРАЦИИ НАУКИ И ПРОИЗВОДСТВА В УПРАВЛЕНИИ КАЧЕСТВОМ ОБРАЗОВАНИЯ. *Science and innovation*, 3(Special Issue 18), 770-774.
115. Бабабекова, Г. Б. (2024). РАЗВИТИЯ ПОВЕДЕНЧЕСКИХ ФИНАНСОВ: КЛЮЧ К ФИНАНСОВОЙ УСТОЙЧИВОСТИ И БЛАГОПОЛУЧИЮ. *Экономика и социум*, (12-1 (127)), 660-665.
116. Бабабекова, Г. Б. (2024). РАЗВИТИЯ ФИНАНСОВОЙ ГРАМОТНОСТИ: КЛЮЧ К ФИНАНСОВОЙ УСТОЙЧИВОСТИ И БЛАГОПОЛУЧИЮ. *Экономика и социум*, (2-2 (117)), 402-407.
117. Vaxtiyarovna, B. G., & Vaxtiyarovna, B. N. (2024). NARX KATEGORIYASIGA BO 'LGAN NAZARIY QARASHLAR. *Raqamli iqtisodiyot (Цифровая экономика)*, (6), 465-474.
118. Vaxtiyorovna, B. G. (2024). IQTISODIY ISLOHOTLARNING MILLIY XO 'JALIKLARDA NARXNI SHAKLLANISHIGA TASIRI. *Eurasian Journal of Academic Research*, 4(7S), 734-737.
119. Бабабекова, Г. Б. (2023). ОСНОВНЫЕ АСПЕКТЫ РАЗВИТИЯ ФИНАНСОВОЙ ГРАМОТНОСТИ ПЕДАГОГОВ. *Экономика и социум*, (11 (114)-1), 609-613.
120. Бабабекова, Г. (2021). Налоговое администрирование в узбекистане и в зарубежной практике. *Архив научных исследований*, 1(1).
121. Бабабекова, Г. Б. (2019). ИННОВАЦИОННОЕ РАЗВИТИЕ ЭКОНОМИКИ. *Бенефициар*, (35), 15-16.
122. Naimov, M. (2024). SURXON VOHASINING TURMUSH TARZI, TARIXIY MADANIYATI VA O 'ZIGA XOSLIGI. *Journal of universal science research*, 2(5), 1089-1094.
123. Naimov, M. (2024). MUSIQA MASHG 'ULOTLARIDA BOLALARGA FOLKLOR QO 'SHIQLARNI O 'RGATISH. *Journal of universal science research*, 2(5), 1047-1051.

124. Naimov, M. (2024). SONG GENRE-ITS PLACE IN FOLKLORE ART. *Journal of universal science research*, 2(5), 1067-1072.
125. БАХШИ-ДЕСТАНЧИ, П. В. И. (2021). Performing schools and tutorial methods in the epic art of bagshy-dessanchy. *РЕДАКЦИОННАЯ КОЛЛЕГИЯ*, 72.
126. Jasurbek, F., & Baxtiyor, S. (2024). AXBOROT TELEKAMUNIKATSIYA HAMDA RAQAMLI TEXNOLOGIYALARDAN FOYDALANISHNI SAMARALI RAVISHDA YOSH AVLODGA ORGATISH. *Eurasian Journal of Academic Research*, 4(7S), 1262-1266.
127. Jo'Raboev, I., & Sharipov, B. (2024). INNOVATSION RIVOJLANISH SHAROITIDA TURIZM SALOHİYATIDAN FOYDALANISH JARAYONLARINI TAKOMILLASHTIRISH. *Eurasian Journal of Academic Research*, 4(7S), 958-961.
128. Normurodov, X., & Baxtiyor, S. (2024). RAQAMLI IQTISODIYOT. *Eurasian Journal of Academic Research*, 4(7S), 1304-1306.
129. Bobokulov, F., Fozilov, S., Baxtiyor, S., & Murodullo, K. (2023). The content of acidic components in the technical gas and their impact on the environment. In *E3S Web of Conferences* (Vol. 390, p. 04030). EDP Sciences.
130. Daminova, M., & Durdona, O. (2025). Specific Features of Attention of Mentally Retarded Students. *European International Journal of Pedagogics*, 5(03), 106-108.
131. Daminova, M., & Sug'diyana, H. (2025). Elementary Mathematical Imagination of Mentally Retarded Students and The Specific Features of The Skills Application in Daily Life. *European International Journal of Pedagogics*, 5(03), 113-116.
132. Эшбаев, Э. А., Зуфаров, А. А., & Мухсинова, М. Х. (2025). ЧАҚАЛОҚЛАР ҚИЗИЛЎНГАЧ АТРЕЗИЯСИНИНГ ТУРЛИ ХИЛ КЛИНИК-МОРФОЛОГИК ВАРИАНТЛАРИДА ИММУНОГИСТОКИМЁВИЙ ТЕКШИРУВНИНГ АҲАМИЯТИ.
133. Мухсинова, М. Х., Эшбаев, Э. А., & Зуфаров, А. А. (2025). ТУҒМА ҚИЗИЛЎНГАЧ АТРЕЗИЯСИНИНГ КЛИНИК-МОРФОЛОГИК ИККИНЧИ ВАРИАНТИДА ЮЗАГА КЕЛАДИГАН ЎЗГАРИШЛАР.
134. Мухсинова, М. Х., Эшбаев, Э. А., & Зуфаров, А. А. (2025). ИЗОЛЯЦИЯЛАШГАН ТРАХЕЯ ФИСТУЛАСИ ВАРИАНТИДАГИ ҚИЗИЛЎНГАЧ АТРЕЗИЯСИНИНГ МОРФОЛОГИК ЖИҲАТЛАРИ.

135. Abdukhamitovna, F. M. (2025). ARTIFICIAL INTELLIGENCE AND BANKING: ENHANCING MARKET ADVANTAGE. *YANGI O 'ZBEKISTON, YANGI TADQIQOTLAR JURNALI*, 2(9), 318-325.
136. Meliyeva, D. O. (2025). BOSHLANG'ICH SINFI O'QUVCHILARINING MUSTAQIL ISHLASH KO'NIKALARINI INNOVATSION YONDASHUV ASOSIDA TAKOMILLASHTIRISH MEXANIZMI. *Inter education & global study*, (2), 320-328.
137. Мелиева, Д. (2024). Boshlang 'ich sinfi o 'quvchilarining mustaqil ishlash qobiliyatini rivojlantirishning davlat miqyosidagi ahamiyati. *Журнал универсальных научных исследований*, 2(5), 1106-1108.
138. Ashurova, M., & Lochinbek, H. (2025). O 'ZBEKISTONDA TURIZMNI RIVOJLANTIRISHDA TRANSPORT VA YO 'LLAR AHAMIYATI VA RIVOJLANTIRISH YO 'LLARI. *Journal of universal science research*, 3(2), 246-251.
139. Maftuna, A., & Sharafiddin, C. (2022). Characteristics of Seasonality and the Role of Migration in the Supply of Tourism Products. *American Journal of Economics and Business Management*, 5(10), 116-120.
140. Maftuna, A., & Sharafiddin, C. (2022). PROVISION OF HUMAN RIGHTS IN THE FIELD OF TOURISM IN MODERN MUSLIM COUNTRIES. *International Journal Of Management And Economics Fundamental*, 2(10), 1-4.
141. Maftuna, A., Choriyev, A., & Sitara, K. ECOTOURISM OF UZBEKISTAN AND ECOLOGIC POTENTIAL OF SURKHANDARYA REGION IS A NEW BRANCH OF INTERNATIONAL TOURISM. *Zbiór artykułów naukowych recenzowanych.*, 42.
142. AMIRQULOV AZAMJON, & Z.Axrarova. (2025). BOSHLANG'ICH SINFI O'QUVCHILARIDA KREATIVLIK QOBILIYAT ASOSIDA IQTISODIY BILIMLARNI SHAKLLANTIRISH. *ACUMEN: International Journal of Multidisciplinary Research*, 2(5), 450–457. Retrieved from <https://inlibrary.uz/index.php/aijmr/article/view/104897>
143. Amirqulov Azamjon Joniql o'g'li. (2025). BOSHLANG'ICH SINFI O'QUVCHILARIDA KREATIV QOBILIYATLARNI RIVOJLANTIRISH METODIKASINI TAKOMILLASHTIRISHIGA TA'SIR ETUVCHI OMILLAR. *ACUMEN: International Journal of Multidisciplinary Research*, 2(5), 458–463. Retrieved from <https://inlibrary.uz/index.php/aijmr/article/view/104896>

144. TALABALARGA TIBBIY TA'LIM BERISHDA SIMULYATSION
TEXNOLOGIYALARDAN FOYDALANISH S Boboxonov, Z
Absoatova Modern Science and Research 3 (6), 204-207 2024
https://scholar.google.com/citations?view_op=view_citation&hl=ru&user=1KIof3AAAAAJ&citation_for_view=1KIof3AAAAAJ:2osOgNQ5qMEC
145. SURGICAL TREATMENT OF SURGICAL DISEASES S Boboxonov
Modern Science and Research 2 (10), 730-733 2023
https://scholar.google.com/citations?view_op=view_citation&hl=ru&user=1KIof3AAAAAJ&citation_for_view=1KIof3AAAAAJ:9yKSN-GCB0IC
146. XIRURGIK KASALLIKLARNI JARROHLIK YO'LI BILAN
DAVOLASH B Sherzod Qo'chqor o'g 2023
https://scholar.google.com/citations?view_op=view_citation&hl=ru&user=1KIof3AAAAAJ&citation_for_view=1KIof3AAAAAJ:d1gkVwhDpl0C
147. EFFECTIVE APPLICATION OF ADVANCED EDUCATIONAL
METHODS IN THE FIELD OF MEDICINE S Boboxonov, Z
Absoatova Modern Science and Research 2 (10), 187-189 2023
https://scholar.google.com/citations?view_op=view_citation&hl=ru&user=1KIof3AAAAAJ&citation_for_view=1KIof3AAAAAJ:u5HHmVD_uO8C

